

AMERISKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 96.

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY MORNING, APRIL 23, 1940

LETO XLIII. — VOL. XLIII.

ITALIJA NAJ DRŽI ROKE PROČ OD JUGOSLAVIJE!

Prvi vlak je že odpeljal tujce
iz Jugoslavije

Paris, 22. apr. — Anglija in Francija sta obvestili italijansko vlado, da ne bosta trpeli niti najmanjše spremembe v Sredozemlju, ki mora ostati tak kot je, kar se tiče meja in oblasti.

Zaveznika sta nadalje zagrozila Italiji z odločnimi besedami, da ne bosta smatrala več Italije kot nevtralnega ali nevojuskojo državo, če bi Italija zasedla katerikoli del Jugoslavije, naj bi se to tudi zgodilo pod prevezo "protektorata," ali radi varnosti svojih meja.

Francoski premier Reynaud je povedal senatu, da ni dobil od Italije nobenih namigljajev, da bi bila Italija pripravljena pričeti z dogovori radi vprašanja Sredozemlja. Zaveznika sta prepričana, da si tega Italija ne upa storiti, ker pritiska nanjo Nemčija, naj stopi v vojno na njeni strani.

Belgrad, 22. apr. — General Simavac je izdal na narod po vsej Jugoslaviji svarilo, da je v deželi vse polno vohunov. Če koga sumijo, naj to takoj sporoči oblastem. Medtem pa vlada brez milosti zbira tujce, da jih pošlje iz dežele. Danes jih je prvi vlak odpeljal kakih 300 do nemške meje, več kot 8.000 jih pride pa v kratkem na vrsto.

V prvi vrsti je namenjen pogon na nemške in italijanske državljane, ki so baje tajni agentje svojih držav. Toda do gotove meje bodo izgnali tudi tajne agente zaveznikov, ki so bili zadnje čase zelo aktivni v deželi.

Kennick izraža upanje, da bo lahko nominiran

William J. Kennick, ki kandidira za kongresnika v 20. okraju, je imel govor pred Kozmopolitsko ligo v hotelu Allerton, kjer je poudarjal, da je 20. okraj večinoma slovanski oziroma kozmopolitski in da so te narodnostne grupe dovolj močne, da izvolijo Kennicka, če bodo držale skupaj. Posebno letos je za to lepa prilika, pravi Mr. Kennick, ker bosta oba irska kandidata, Sweeney in Feighan, cepila irske glasove.

Nov grob

Po kratki bolezni je preminul Stanley Constant, star 32 let. Rojen je bil v Youngstown, O. Tukaj zapušta žalujoci, o. Jennie, roj. Korenčan, stanujoča na 1431 E. 51st St., očeta in enega brata. Pogreb se bo vršil v četrtak zjutraj ob devetih v cerkev Brezmadežnega Spočetja iz pogrebnega zavoda Frank Zakrajšek, 6016 St. Clair Ave. ter na pokopališče Calvary. Naj počiva v miru, preostali pa naše iskreno sožalje.

Peticije proti davkom

Federacija hišnih posestnikov je dala v cirkulacijo peticije za odpravo stalne levy, ki je bila sprejeta pri zadnjih izrednih volitvah. Federacija je mnenja, da je dodatek k mestnem charterju, ki določa stalne davke nedemokratski, ki jemlje državljanom pravico sodelovanja pri administraciji mestne vlade.

* Pismo ima pri nas Louis Tan-

Vse radi miši

Mrs. Maddy iz Columbusa, O. je videla, kako sta jo vabila po hiši mala miška in hišni varuh, urni kuže. Toda miška je bila hitrejša in je smuknila v luknjo. Pa je bila Mrs. Maddy pogumna ženska, ki je šla brez vsakega spremljevalca do luknje, ter posvetila s prižgano žepenko svetlobo v luknjo. Pasja neroda se je pa zadela v roko hišne matere in žepenka je padla v luknjo, hiša se je vnela in zgorela. Poročilo pa ne ve povedati, kaj se je zgodilo potem z miško.

IZ RAZNIH KRAJEV PO AMERIKI

Sheboygan, Wis. — Pred dnevi je tu umrl Jos. Teruc, star 57 let in doma od Skocjana na Dolenskem. V Ameriki je bil 34 let in semkaj je prišel iz Grossa, Kans. Tu zapušta oženjenega sina in v Kansasu omoženo hčer, drugo omoženo hčer pa nekeje v Californiji. — Pri delu v tovarni se je ponesrečil rojak John Udovič. Pobil se je na rokah in odpeljal je bil v bolnišnico.

Detroit, Mich. — Pavla Plahutnik je srečno prestala operacijo na obeh ušesih in zdaj se zdravi doma. — Andy Pregelj je bil tudi operiran in zdravljen se mu vrača, toda na žalost je bila njegova hči že drugič odpeljana v bolnišnico.

Oglesby, Ill. — Dr. William Prijatelj je te dni odprl v LaSallu (648 First St.) optometriški urad, v katerem bo pregledaval oči in predpisaval očala.

Duluth, Minn. — V Chisholmu je zadnje dni umrl pionir John Bartol, star 84 let (njegov rojstni kraj ni omenjen), ki je bival v Minnesoti 56 let in dolgo let je vodil prodajalnico. Tam zapušta pet sinov in štiri vnukke. — V Nashwauku je umrla Ana Kolar, stara 75 let. V Minnesoti je živel 36 let in zapušta tri sinove in hčer. — V tujakajšnjih bolnišnicah se nahajajo mlada rojakinja Markovič z Elyja, L. Marolt iz Chisholma, star rojak Škul iz New Dulutha in Baraga iz Dulutha.

West Allis, Wis. — Dne 3. t. m. je tu umrla Mary Škerjanc, roj. Fink, stara 53 let in doma iz Brezovice pri Trebelnem na Dolenjskem. Tu zapušta moža, tri sinove, štiri hčere, tri vnukke in brata.

Monessen, Pa. — Tu je umrl Steve Kovačič, star 55 let in doma iz Krašiča na Hrvaškem. Prišel je z dela in se zgrudil mrtev na tla. Tu zapušta ženo in brata. — V Johnstownu, Pa., je pred dnevi umrla Jennie Hiti, stara 17 let in rojena v Ameriki. Zapušta starše in dve sestri.

Milwaukee. — Dne 10. aprila je 22-letni Frank Klančnik ustrelil v prepiru svojega očima Johna Šarca, lastnika gostilne in kegljišča "Greenfield Arcade," 1400 So. 7th St. Streljanje se je vršilo v gostilni v priročni Sarčeve žene oziroma Klančnikove matere in dveh drugih gostov. Šarč, smrtno zadet v prsi, je umrl štiri ure kasneje v bolnišnici, fant pa so odvedli v zapor. Prepir je izviral iz družinskih zadev. Pokojni Šarč je bil star 39 let, rojen v Preserju pri Kamniku in v Ameriko je prišel l. 1924, najprej v Illinois, nato pa v Mil-

DAVEY IN DUDLEY BOSTA NOMINIRANA

Columbus, O. — Poročila iz 76 izmed 88 ohijjskih okrajev naznanjajo, da bo dobil nominacijo za republikanskega senatorskega kandidata Dudley A. White iz Norwalka nad županom Harold H. Burtonom iz Clevelanda.

Kar se tiče demokratskih kandidatov za governorja so pa v ospredju trije in sicer Martin L. Davey, George White in William J. Kennedy. Kakor je razporeženo volivcev danes in če bi bile volitve danes, bi bil nominiran Davey, drugi bi bil White in Kennedy tretji. Toda do primarnih volitev 14. maja se lahko marsikaj spremeni.

Prvi Amerikanec ubit na evropski bojni fronti

Washington, D. C. — V nedeljo je bil ubit ameriški avijacijski atašej kapetan Robert M. Losey v bližini norveškega mesta Dombas. Zadel ga je drobec bombe iz nemškega letala. Truplo bodo prepeljali v Stockholm in od tam v Zed. države.

Kapetan Losey je bil star 31 let in doma iz Andrews, Iowa. Šele pred 12 dnevi je prevzel urad pomožnega atašaja avijati-ke za Švedsko in Norveško. Njegova prva služba je bila pa na Finskem, je kjer v Helsinkih študiral vojno med Rusijo in Finsko. Državni tajnik Hull je ukazal preiskati vso zadevo. Nemško zrakoplovno poveljstvo je izjavilo, da obžaluje pripetljaj, toda Nemčije da ne zadene nobena krivda.

waukee, kjer se je oženil s Klančnikovo vdovo, ki je bila že drugi vdova. Sprva je bil aktiven na odrih. Poleg žene zapušta sestro v Oglesbyju, Ill., v starem kraju pa starše in brata. — Druge milwaukee vesti: Semkaj je prišla vest, da je v South Gatu, Calif., 4. aprila umrla Mary Rupnik, mati Fr. Rupnika, policijskega uradnika v West Allisu. Njeno truplo je bilo pripeljavano v West Allis in tamkaj pokopano. V Californiji zapušta sina, štiri hčere in dva brata. — Poroke: Louis Bašel in Štefanija Starič, Math Turk in Helena Trybus, Fr. Jerčin in Angelina Smerys, John Mertiz in Josephine Tribuš, Andrew Gunderson in Margaret Strucel ter Donald Weare in La Verne Orešnik. — Poroke: Louis Bašel in Štefanija Starič, Math Turk in Helena Trybus, Fr. Jerčin in Angelina Smerys, John Mertiz in Josephine Tribuš, Andrew Gunderson in Margaret Strucel ter Donald Weare in La Verne Orešnik. — Poroke: Louis Bašel in Štefanija Starič, Math Turk in Helena Trybus, Fr. Jerčin in Angelina Smerys, John Mertiz in Josephine Tribuš, Andrew Gunderson in Margaret Strucel ter Donald Weare in La Verne Orešnik.

Rock Springs, Wyo. — Na posledica težkih poškodb v pregovniku je umrl Jos. Fajgel, star 47 let in doma iz Ljubna pri Gornjem gradu na Štajerskem.

Podmornica ima na vesti 3,000 življenj

London. — V javnost so prišle podrobnosti, kako je ena sama angleška podmornica torpedirala štiri nemške transportne ladje v Kattegatu ob južni švedski obali. Nad 3,000 trupel so dobili iz vode potem norveški čolnarji.

Podmornica Triton je namreč opazila transport 10 nemških ladij, ki so vozile vojaštvo proti Norveški. Transport so spremeljale nemške bojne ladje. Povelj-

Zavezniki dobro stiskajo Nemce v Norveški

Sedanja vlada je res
prava vlada za narod,
trdi McSweeney

Cleveland, O. — John McSweeney iz Wooster, O., ki je demokratski kandidat za zveznega senatorja, je v svojem prvem javnem govoru v tej kampanji branil administracijo predsednika Roosevelta rekoč, da je to res vlada za narod. Onim, ki kritizirajo sedanjo vlado, da se je zadolžila, je McSweeney odgovoril, da popolnoma pozablja, da se je več kot \$7,500,000,000 narodnega dolga napravilo še pod predsednikom Hooverjem. Več kot pet milijonov se je vlada zadolžila s tem, da je posodila bankam, zavarovalnim družbam, lastnikom hiš na prve vknjižbe, farmarjem, samo radi tega, da ni šla dežela v konkurz.

Ko je Roosevelt nastopil vlado leta 1933, je rekel McSweeney, je imel samo dve izbiri: ali naj imamo zadolženo Ameriko, ali pa sploh ne bo Amerike. In Roosevelt je izbral prvo, da je mogla dežela obstati v največji krizi, ki je še zadela deželo.

John McSweeney kandidira na demokratski listi za mesto, ki ga danes zavzema senator Vic Donahey. Proti njemu kandidira pa znani Bigelow, ki je bil lansko leto poražen s svojim pokojniškim načrtom.

Delavski vodja obtožen raketirstva

New York. — Oblasti so aretirale Georga Scalise, ki je predsednik stavbinske unije, ki šteje 70,000 članov ter ga obtožile, da je izsilil v zadnjih treh letih do \$100,000 od 20 lokalnih hotelov in od kontraktorjev čistilcev. Denar je dobival pod grožnjo, da bo v dotičnih podjetjih sklical stavbo, če mu ne bodo dali denar. Scalise je bil izpuščen na svobodo pod \$40,000 varščine. Njegov rekord kaže, da je bil leta 1913 obsojen na štiri leta in pol ječe radi belega suženjstva in je kazenski odsedel v federalni ječi v Atlanti, Ga. Unija spada k Ameriški delavski federaciji.

Važna seja

Društvo Modern Knights, št. 57 SDZ ima v četrtak ob 7:30 zvečer važno sejo v Slovenskem dr. domu na Recher Ave.

George Marolt kandidat

Mr. George Marolt iz 719 E. 157th St. naznanja, da je kandidat za precinknega načelnika v precinku "O" v 32. vardi.

Godba Bled

Slovenska godba Bled ima v četrtak ob osmih zvečer važno sejo, katere naj se udeležijo vse članstvo.

Bivši wisconsinški gover- ner nagloma umrl

Kohler, Wis. — V nedeljo so našli mrtvega v spalnici 65 letnega Walterja J. Kohlerja, bivšega governorja države Wisconsin in predsednika Kohler Company, tvornice za izdelavo motornih potrebščin. Bil je znan po vsej deželi kot politik, industrijec in velik ljubitelj avijati-ke. Kohler je bil eden izmed 53, ki jih je obtožila federalna poro- ta v Clevelandu, da hočejo izva- jati monopol nad stavbinskimi potrebščinami. Leta 1928 je bil izvoljen governorjem države Wisconsin. Obtožili so ga bili, da je kupil glasove, toda je bil na sodnji oproščen. Leta 1930 ga je premagal Philip La Follette, katerega je Kohler zopet premagal v primarnih volitvah leta 1932, toda jeseni ga je porazil demokrat Schmedeman. Rojen je bil v Sheboyganu.

NEMŠKI POSLANIK NENADNO ODPOTOVAL

London. — Iz Rima prihaja poročilo, da je nemški poslanik Hans von Machensen v največji naglici odpotoval v Berlin. Mac- kensen je najel posebno letalo, tako važne opravke ima baje v Berlinu.

SAMOMORI V KAPITOLU

Washington, D. C. — Tekom zadnjih 48 ur je bilo v glavnem mestu šest samomorov. Sedmi se je pa ponesrečil, ki ga je poskusila neka ženska, ki je skočila z mostu 70 čevljev globoko, pa je padec pridržalo drevo, na katerega je priletela.

Mesto državljanstva v smrt.

Na Woodland Ave. in Wood- hill Rd. je avto zadel Johna Vechery, stanujoč na 9114 Kenne- dy Ave. Avto ga je vlekel 160 čevljev daleč, predno se je usta- vil. Včeraj dopoldne bi bil mo- ral iti Vechery na federalno sod- nijo, kjer bi bil dobil svoje dr- žavljanске pravice.

Mrs. Justin umrla

Sinoči je nenadoma preminila dobro poznana Slovenka v Lo- rainu, O. Mrs. Ella Justin, ki je po smrti soproga Franka vodila gostilno na 1708 E. 28th St. Po- drobno bomo prinesli pozneje. Čas pogreba še ni znan.

Pogreb Frank Skullya

Pogreb pokojnega Frank (Jim) Skullya se bo vršil v sredo zjutraj ob 8:30 iz pogrebnega za- voda A. Grdina in Sinovi v cer- kevi sv. Vida in potem na pokopališče Kalvarijo.

Seja delničarjev

Redna seja delničarjev Zapad- nega slov. doma na Denison Ave. se vrši v nedeljo 28. aprila ob 2:30 popoldne.

Iz bojne fronte pri Narviku prihajajo poročila, da so zaveznike čete popolnoma obkolile nemško vojsko, ki šteje tukaj do 3,500 mož. Proti Trondheimu gredo zaveznike čete od severa in od juga.

NEMŠKI BOMBNIKI SKUŠAJO USTAVITI PRODIRANJE ZAVEZNIKOV. PRISTA- NIŠČE NAMSOS V PLAMENIH

Stockholm, 28. apr. — Angle- katero še vedno brani norveškaške in nemške čete zavzemajo posadka, dasi je popolnoma ob- pozicije, da se udarilo za po- koljena od Nemcev. Iz Hamar-Elverum fronte se poroča, da so zaveznike in nor- šest Trondheima, ki je najbolj važna nemška postojanka na za- veške čete popolnoma ustavile padni Norveški. Najnovejša po- prodiranje Nemcev proti severu. ročila trdijo, da se bližajo angle-ške čete proti Trondheimu od ju- ga in od severa, da bodo stisnile Nemce od dveh strani.

Danes so nemški bombniki štiri ure metali bombe v prista- nišče Namsos, kjer so se angle-ške čete najprej izkrcale na kop- no. V istem času se pa poroča, da so zaveznike čete napadle Narvik in sicer iz zraka, z mor- ja in s kopnega. Poprej so še poslali svarilo mestnemu prebi- valstvu, naj se umakne.

Zaveznike čete so se izkrci- le pri Andalsnesu ter se naglo odpeljale po železnici do Dom- baasa. Tam je krenil en del se- verno proti Trondheimu, en del pa južno vzhodno na fronto Ha- mar Elverum, severno od Oslo, kjer se razteza bojna fronta sko- ro prav do švedske meje.

Zaveznike čete, ki prodirajo od severa in juga proti Trond- heimu, hočejo za vsako ceno pri- ti do norveške trdnjave Hegre, lastne čete pa varje.

Vrhovno sodišče Zed. držav je razsodilo, da je mirno piketiranje dovoljeno

Washington, D. C., 22. apr. — ki, z govori ali zastavami." 8 proti 1 glasu je vrhovna sodni- ja Zed. držav razsodila, da je mirno piketiranje v delavskih sporih dovoljeno in sicer po 14. dodatku ustave Zed. držav. Vr- hovni sodnik Frank Murphy je podal tozadevno pismeno raz- sodbo: "Nositi napise in zastave, je primerno in naravno sredstvo, da se pouči javnost o sporni za- devu. V delavskih sporih se mo- re dovoliti javnost poučiti o za- devu in sicer, če se to godi mir- nobnostno bomo prinesli pozneje. Čas pogreba še ni znan.

AVTA STA TRČILA Z BRZINO 80 MILJ NA URO, ENAJST NA MESTU UBITIH

Slayton, Minn. — V bližini te- uro. Sedem jih je bilo ubitih na ga mesta sta trčila skupaj dva mestu, štirje so umrli pozneje. avta s tako silo na nekem ovini- ku, da sta popolnoma zdroblje- na. Enajst oseb, ki so se vozile v obeh avtomobilih, je bilo na mestu mrtvih, sami mladi fantje v dekleta, v starosti od 17 do 23 let. Policija sodi, da sta se morala avtomobila zaleteti drug v drugega z brzino 80 milj na uro.

Novi naseljenci Prošnja tajnice Mrs. Terezija Zdešar, tajnica društva sv. Kristine št. 219 KSKJ prosi članstvo, da pride plačat asement na njen dom, ker je bolna in ne more sama po- birat po hišah.

Katoliška dobrodelnost 15,000 delavcev se je priklasi- lo, da bodo ta teden pobirali pri- spevke za katoliško dobrodel- nost. Kdor le more, je proščen, da prispeva.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

6117 St. Clair Avenue

Cleveland, Ohio

Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$7.00.
Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:

U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$7.00 per year.
Single copies, 3c.

Entered as second class matter January 5th, 1939, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1878.

83 No. 96 Tues., April 23, 1940

Prepir ni nikomur v korist

Prav za prav je gornji naslov že tako star kot je stara naša zemlja, vendar se v tem oziru človeštvo še ni izmudilo, ne poboljšalo. Menda je v človeški naravi, da išče vedno novih vzrokov za prepire, pa naj bo to že med narodi, državami, pa i v državah samih, v strankah in v družinah. Pa vendar, če se ustavimo za trenutke in se vprašamo: čemu se prepiramo, pa bomo v številnih slučajih videli, da navadno samo za oslovsko senco.

Prepir nastane navadno iz ošabnosti, iz prevzetnosti, kjer se začno križati pojmi, pa ni nobena stranka toliko popustljiva, ali tako širokogrudna, da bi rekla: "pametni vedno odneha," dasi se radi pobahamo s to frazo.

Vse, kar je bilo še gorja na svetu, je navadno nastalo iz majhnega prepira, vsled malega nesporazuma in končalo se je z pokoljem.

Tak prepir imamo tudi v lokalni demokrati stranki, ki sicer ne bo dovedel do pokolja, lahko pa bo imel dalekosežne posledice, da se bo nekdanja močna in solidna stranka razbila.

In vendar, če pogledamo nazaj z namenom, da bi našli vzroke temu prepiru, ali jih bomo našli dovolj velike, da bi se spor ne dal poravnati? Ne! Povprečen demokrat sploh niti ne ve, čemu je prepir nastal, še manj pa mu je jasno, kaj je vzrok, da se ne more poravnati. V vodstvu so se udarili, razcepili, vsaka stranka je potegnila za seboj svoje pristaše in tako imamo zdaj dve stranki v eni, vsaka približno enako močna, vsaka ima svojega voditelja, ki vodi svojo armado, toda kam?

Po vrdah in precinkih imamo v demokrati stranki dve struji in vsaka stopa za svojim voditeljem, ne da bi ti demokrati vedeli, kaj bo končen uspeh in kje se bo to končalo. Med demokrati v vrdah ni boja, ni nasprotstva. V dve struji so se razdelili samo zato, ker so tako ukazali v mestu. Iz tega sledi, da če bi v mestu rekli: nič več boja ni, sporazumeli smo se, pa bi bil v istem hipu po vsem mestu oziroma okraju mir. Treba ni nič drugega, kot da si sežeta v roke Miller in Gongwer in spor bo poravnal.

To je prav tako kot na bojnem polju, kjer dva vojskovodja vodita svoje čete v boj, ki se ljuto bore, koljejo in grižejo, dasi nimajo nobenega sovraštva drug do drugega. Bore se samo za to, ker sta njih vojskovodji tako ukazala. Ko je tema enkrat dvooolj, boj poneha in prej sovražne čete so pripravljene pasti drug drugemu okrog vratu in bratskem objemu.

Med voditelji v mestu ni nič drugega kot boj za nadvlado. In boj je lahko mogoč, ker je armada zadej. Ko bi se armada uprla in pustila voditelja, da se sami zgrizejo, bi bil boj v petih minutah končan, ker se vojskovodje brez armade ne bodo bojevali. Iz tega sledi, da sta obe armadi krivi, da ne pride do sporazuma. Ko bi obe, zdaj razdeljeni armadi zagrozili, da si bosta izbrali druge voditelje, če ne bo miru, bi bilo kmalu konec pdpihanja.

Naj samo mimogrede omenimo, kako lahko bi se v mestu sporazumeli, čeprav je to samo naša pobožna želja, ki se ne bo uresničila, dasi ni nič lažjega kot to. To je samo primera, da bomo videli, kako brezpomemben je ta prepir v demokrati stranki.

Gre za nadvlado med Millerjem in Gongwerjem. Noben ne odneha, ker vsak čuti, da ima za seboj pristaše. Kateri jih ima več, ne moremo povedati. Toda fakt je, da jih ima. Miller je uradno priznan kot načelnik demokratov v okraju Cuyahoga. Gongwer, ki je bil načelnik dolgo let pravi, da ima za seboj še dovolj pristašev, da ga bodo zopet postavili na prestol.

Naj bi bil Miller velik dovolj, da bi rekel: "Državni centralni odbor je meni odločil našlostvo. Ampak, da bo mir v stranki, napravimo takole. Jaz ostanem načelnik v okraju, iz Gongwerjeve stranke naj bo pa eden imenovan za predsednika izvrševalnega odbora in od obeh struj, to je iz moje in Gongwerjeve, naj se imenuje v izvrševalni odbor enako število pristašev! Tako bosta obe struji v vodstvu."

Tako bi bil edino možni izhod iz teh zapletljivih, kjer obe stranki trdita, da imata večino. Če mislita, da sta obe enako močni, torej naj bosta na vladi obe!

Ali ni to popolnoma logičen sporazum? Po našem mnenju je. Kot majhen zgled naj nam služi sporazum, ki ga je dosegel jugoslovanski regent Pavel z Hrvatmi, ki so se čutili, da nimajo dovolj besede pri vladi. Regent je šel, pa imenoval vodjo Hrvatov, dr. Vladko Mačka, za ministrskega podpredsednika in hrvatsko vprašanje je bilo rešeno. Hrvatje zdaj vedo, da ne bodo ociganjeni, ker imajo svojega voditelja pri vladi in pomirili so se.

Tako bi morali storiti tudi v lokalni demokrati stranki. Ker je sporazum nemogoč, da bi bila ena struja na oblasti, naj bosta obe. Obe bi delali za en cilj, bi morali delati, za korist demokratske stranke.

In če do tega ne bo prišlo v kratkem, potem je naloga precinknih načelnikov, če jim je res kaj za demokrati stranko, da si poiščejo popolnoma novega voditelja in večina demokratov bo šla za njim, ker so do grla siti prepira za oslovsko senco, sicer bo ta prepir končno prinesel poraz stranki na vsej črti.

BESEDA IZ NARODA**Iz javorovih višin**

Maple Heights, O.—Malokdaj se vidi kaj dopisov iz naše slovenske naselbine, menda imamo vsi tisto bolezen, ki se ji pravi "Naj pa kdo drugi." Zato sem se namenil napisati nekaj novic iz naših "javorovih višin."

Kar se dela tiče je tako kakor povsod drugod, enkrat malo boljše in drugič pa zopet slabše in imamo tudi počitnice. Zaposleni smo večina v mestu Clevelandu.

Kam bomo šli pa 5. maja zvečer Maplehajčani in iz okolice? Seveda na koncert pevskega zbora "Planina," ki se vrši v Slovenskem narodnem domu v Maple Heights. To naj bi bil sklep vsakega ljubitelja lepe slovenske pesmi brez katere bi bilo življenje pusto in prazno.

V težkih časih kakor so današnji, je lepa pesem in glazba človeku še posebno potrebna, da mu razvedri duha in vsaj za nekaj časa pozabi na svoje težave, ki mu jih bruha v naročje vsakdanje življenje. Tudi vesela družba je človeku potrebna posebno pa je te veliko tam, kjer doni naša slovenska pesem.

Najbolj žalostno za pevska društva je to, da se trudijo in hodijo k vjam, a kadar pa pride koncerte je pa dvorana prazna. Zato apeliramo na občinstvo, da vselej napolnite dvorane, kadar pevski zbori prirejajo svoje koncerte, ker le s tem jim boste poplačali trud in dali veselje do gojenja slovenske pesmi. Dokler se bo čula naša lepa slovenska pesem, tako dolgo se nam ni bati, da bi zamrl naš materin jezik.

Zato bi tudi apeliral na tukaj rojeno mladino, da pristopi v pevska društva, ker so ta v korist naselbinam in narodnim domovom. Zatorej vas prosim, katerega veseli naj pristopi po koncertu v pevsko društvo "Planina." Kličem vam na veselo svidenje 5. maja ob 7:30 zvečer v Slovenskem narodnem domu v Maple Heights.

Vincenc Zimšek, preds.

"Zvončki" v West Parku

Minulo je dobri dve leti odkar je pevovodja, Louis Seme sporočil na seji Združenih mladinskih pevskih zborov, da se je v West Parku ustanovilo nov mladinski zbor pod imenom West Park "Zvončki." Združeni zbori so sklenili, da se jih povabi, da pristopijo k zvezi mladinskih zborov. Povabilu so se "Zvončki" takoj odzvali in pristopili k Združenim mladinskim pevkim zborom.

In tako so zadnje nedeljo West Park "Zvončki," člani Združenih mladinskih pevskih zborov, praznovali drugo obletnico obstanka in podali obširen in bogat program.

Program je otvoril predsednik, Mr. Mlakar podal jednat govor in izročil vodstvo programa tajniku Mr. Knafelc-u. Prvo je predstavil svojo hčerko, Mary, ki je deklamirala "Mi vstajamo, Vas je strah." Zbor "Zvončki" sicer majhen po številu, pa ima dobre moči in se je od zadnjega koncerta veliko izboljšal. Celoten zbor je zapel "Pomlad je mila," "Oglar je zavber fant," "Dekle je po vodo šla," "Skrjanček poje," "Srečali smo razno?" "Če sem tudi mlad fantič," "Mi smo fantiči," "Pojdem v rute" in "Ptičke po zraku letajo." Vse pesmi so se mi dopadle toda zadnji dve sta mi še posebno ugajali.

Po par minutnem odmoru je mali Frank Mlakar zapel "Kdo te tiček peti je učil?" Sledila mu je Anna Klun z pesmico "Mat in dete" in je neustrašeno pela. Pesem "Ropče mlin," sta zape-

la v duetu Stanley Maletič in John Prišel. Z nadaljnim učenjem gotovo postaneta dva najboljša pevca "Zvončkov." Helen Zupančič, ki poseda močan glas, je zapela "Rožic ne bom trgala." "Rasti, rasti rožmarin" je podala Helen Klaus in je tudi zadovoljila navzoče. Veselo pesmico "Moje očka ima konjčka dva" sta v duetu zapela Stanley Lach in Philip Susteršič in tudi mnogo obetata. V duetu "Angel Varuh" sta nastopili Mildred Prišel in Betty Blatnik. Nastopili sta korajžno in zapeli v lepi harmoniji. Helen Weiss je tudi pokazala, da je v ponos "Zvončkom" z pesmico "Vrabcček in lastovka." "Pohod Sokolov" je v solospetu podal Stanley Lach in njegova sestra Theresa pa "Nesrečna zima mrazi me." Oba lastujeta lepe glasove in sta v pomoč zboru. Rosalia Kavc je smehljajoče zapela "En suštar me j' vprašav" in je žela velik aplavz. Lepo sta harmonirali pesem "Popotnik" Anna Komocar in Helen Prišel. Helen in Anna sta obe dobri pevki in sta nastopili tudi v zaključni točki solov in duetov in so v trio z Rosalko Kavc zapele "Naš maček je ljubko imel" in so morale ponovno nastopiti.

Po petnajst minutnem odmoru je zopet nastopil celoten zbor in zapel "Na goro," "Vesela pesem," "Regiment po cesti gre," "Tiho se gozd pogovarja," "Slišala sem ptičko pet," "Mlatiči," "Gor na vrh," "Slovenski smo fantje" in "Stari medo." Zbor je bil deležen burnega aplavza, kot so ga zaslužili. Izgovorjva besedi in glasovi "Zvončkov" so se od zadnjega koncerta očitno zboljšali in lahko je West Park ponosen na svoje mlade "Zvončke." Vse zborove točke je spremljevala na klavir, pianistinja združenih mladinskih pevskih zborov, Elsie Artel. Sole in duete je pa spremljal, pevovodja Louis Seme.

Po končanem programu se je razvila prosta zabava in ples in navzoči so se dobro zabavali. Med udeleženci sem opazila zastopstvo Slavčkov, Kanarčkov, Waterloo in tudi Barbertonovih Slavčkov. Razveseljivo je, da zbori podpirajo in pomagajo drug drugemu. Zvončkom želimo mnogo napredka in ako jim bodo starši še dalje stali tako trdno ob strani kot do sedaj, jim je uspeh zagotovljen. Pozdrav, Ančka Traven.

William J. Kennick za kongresmana

Vsakemu opazovalcu je znano, da smo Slovenci vseskozi od začetka našega priseljevanja v Ameriko pa do danes bili izkoriščevani v politiki. To je jasno, ko vidimo kako malo Slovencev imamo v javnih uradih.

Da smo tako zaničevani v politiki, smo pa sami krivi, zato ker Irce naše glasove razcepimo. Irce so prebrisani politiki. Dobijo kontrolo v politiki, obdržijo vse najbolj vplivne urade, Slovence pa vržejo en par primeroma zaničnih služb, in s tem upajo pridobiti glasove celega slovenskega naroda. Na tak način se dobijo Slovenci, ki ne volijo svojega lastnega rojaka, in potem se pa isti Slovenci čudijo zakaj slovenski kandidat propade. V Clevelandu smo dovolj številni, da lahko dosežemo marsikaj v politiki, ampak samo pod pogojem, da držimo skupaj.

V sedanji kampanji imamo mi Slovenci v 20. kongresnem distriktu najlepšo priliko v tridesetih letih izvoliti svojega lastnega kongresnika. V 20. distriktu imamo 13. vrd in izmed teh je 8 slovenskih, 2 židovski in 3 irske, tako da se brez preti-

ranja lahko trdi, da je večina vseh glasov slovenskih. V temu položaju bi Slovani lahko izvolili svojega Kongresnika vsake dve leti če bi se zavedali svojih zmognosti.

Ampak, v sedanji kampanji imajo Slovani in Slovenci pa še bolj izredno priliko izvoliti slovenskega kongresnika, kajti zgodilo se je, da sedaj kandidirata celo dva Irca, ki si bosta irske glasove razcepila in jaz, William J. Kennick, ki sem edini slovenski kandidat na demokratiškem tiketu. V 20. distriktu smo trije kandidati za kongres: Martin L. Sweney, Michael Feighan in J. William J. Kennick. Ni dvoma, da bo irski kandidat Feighan, katerega podpirajo angleški listi, pobral Sweeneyu skoro polovico glasov. Tukaj je naša izvanredna prilika, da za enkrat držimo skupaj, da pokažemo našo skupno moč in izvolimo svojega kongresnika. Torej, želimo apelirati na vse moje rojake, prijatelje in znanke, da me volite, da naredite križ pred mojim imenom, William J. Kennick, pri demokratih volitvah v tork 14. maja 1940. Prosim tudi, da bi se vsak, kateri se zanima za mojo kampanjo, oglasil v mojem uradu na 982 E. 63rd St., od 4. do 6. ure.

William J. Kennick, kandidat za kongresnika (20th District).

Razne zanimivosti iz Hubbard Rd.

Po dolgi in ostri zimi se je spet prismejala zaželjena pomlad na naš tako prijazni Hubbard Rd. in menda prav tako tudi drugod. Kakopak, menda ja, saj tukaj nismo nikaka izjema, bi rekel, čeprav živimo v lepem kraju. Vsekakor pa so pomladanski dnevi bolj prijazni kakor zimski, čeprav smo se prilično dobro imeli v krogu "ščetincev" kakor ste čitali v naših poročilih.

Tako se pripravljamo na velik razmah. Vse imamo že urejeno za posejati cvetlice in posaditi. Cvetlična semena, koreninice in grmičje najlepših vrtnic (gartrož) se prihaja. Prinesli so jih naši iz Norwood Rd. v Clevelandu in Goletovi iz Bonna Ave. so mi podarili grmičje iz katerega bodo pognale najlepše vrtnice. Se klanjamo za vse poslano.

Vse tako hiti z delom. Trta je že obrezana in vse se že sedaj veseli zopetnega pridelka, kajti največje veselje nam daje grozdje a včasih pa tudi žalost in jezo, posebno, če se ga možje malo preveč nalezemo. Pa zopet moram reči, da ni čuda, če se ga, ki je pa tako nazarensko dober in ima tako privlačno silo, da ko se popije enega si želimo še drugega itd. Potem je pa toliko godrnjanja in besed, da ni konca ne kraja. Najrajši bi si človek v takem slučaju zamašil ušesa, da bi ne slišal takih in enakih besed. Veste, so pa že tako zoperne, da jih je včasih kar težko prestajati.

Dostikrat bi bil šel človek najraje stat ven v sneg, če bi ne bilo tako mraz, raje kakor pa da bi poslušal tako neslano govorico. Dostikrat sem si že mislil, kako bi bilo, če bi prenehali piti, pa sem si zopet mislil, če soda ne izpraznim, kam bom pa drugega djal, če bo trta kaj prida obrodila prihodnje leto, kajti denarja pa ne bo, da bi si kupil nov sod. Dokler sod še ne začne bobnati, se še nekako shaja, ampak potem, ko sod daje od sebe tisti žalostni glas, vselej kadar se ga dotakneš bolj mlo zadoni in go to zapazi še žena, so pa vsi križi gori. Tedaj pa se pričnejo litanje vseh svetnikov, ki sežejo nazaj prav do tretjega rodu.

Veste to je pa že tako zoperno poslušati, ker ni da bi človek odgovarjal, ali pritrdjeval, najboljši je, da se malo bolj pohlavno zagodnja, tako da se žena preveč ne razburja. No, pa če je še kakšen poln sod, da je še kam zabiti pop, potem že se gre, če ga pa ni je pri hiši vse narobe.

Nobena jed ni dovolj kuhana in ne zadosti okusna, tako da je samoprerekanje, pa če je kapljica pri hiši ali pa ne.

In tako se sosedje prav pridno vrte krog svojih domov. Vsak si želi prej ko mogoče storiti delo, ki ga je toliko, da mu človek skoro ni kos. Vseeno imamo pa vsi in vse prav lepo urejeno krog hiš. Naša vas prav lepo napreduje in sedaj se je pa naselilo še par hrvaških družin, ki so prav prijazni ljudje in imajo prav lično urejeno krog svojih hiš.

Mrs. Mlakar preurejuje in izboljšuje svojo rezidenco tako, da bo delala čast naselbini in bo prav lep pogled nanjo. Slišal sem tudi, da so žužkov prodali eno posestvo in da so kupili neki srbski ljudje in po tem takem smo tukaj sedaj tro imenski jugoslovanski narod. Samo še konzula nam bo treba in smo tudi že ukrepali kdo naj bi prevzel ta častni urad, pa mi tukaj živeti smo že zaposleni v vaškem oddoru in imamo dovolj dela poleg domačih zadev, katerih je toliko, da se jih le s težavo izvršuje. Zato pa izmed nas tudi ni noben pripravljen prevzeti tega urada.

Mogoče bi se kdo drugi dobil, ki bi ga to veselilo. Se reče, ne bo kakšne posebne plače, ampak nekaj pa je vredna tudi čast. Posebno pa bi potrebovali banko, hranilnico pa že imamo vsak pri sebi, ker brez te se pa ne da shajati. Ampak banko to pa ja, tisto bi pa potrebovali, samo če bi bil kdo tako dober, da bi hotel nositi notri. Pa ne mislim, da bi kaj posojali, ampak bi kar porabili. Saj veste, da nazaj dajati ni tako prijetno, saj tudi drugi tako delajo. Mi bi si jih samo vzeli za vzgled.

Tako je postal naš Hubbard Rd. prav živahen. Tudi izletniki se že vozijo po njem si ogledavati in olepsavati svoje nekatere celo razkošne rezidence (poletna bivališča). O, blagor njim, ko bi bil vsaj jaz v njih koži.

Naš priljubljeni Al Mauko, sin prijazne in spoštovane Maukove družine iz Middleridge, ki vodi že dalj časa gasolinsko postajo, je dobro poznan in priljubljen med nami, ker prodaja tako fin gasolin, da kadar vam ga natoči, vas na mah potegne v Cleveland, samo nazaj pa se ne pride tako hitro, ker je tam preveč takih krajev, kjer "bog roko ven moli," vsaj tako so včasih rekli. Sedaj sta poleg gasolinske postaje prevzela (se reče, Al in njegova soproga sta prevzela) še restavracijo in gostilniške prostore prav tam.

Ker se po teh krajih vozi tudi precej Slovencev iz Clevelanda in od drugod, se lahko ustavite pri njem, ker boste najboljše postreženi. Ker se pa že vse tako zboljšuje po teh krajih, bodo pa tudi ceste št. 20 (North Ridge) nadaljevali s širjenjem. Z delom se takoj prične, ker mora biti del te ceste gotov že to poletje. Delo se bo nadaljevalo, da se združi s cesto "County Line" Ashtabula County. Ta cesta je od vzhoda že gotova in bo sedaj široka za štiri vozila. Pravijo, da bo ena najlepših. Ob cesti zasajajo tudi drevje in razne druge olepskave.

Kakor smo nekaj čitali v časopisih, nameravajo tukaj postaviti tudi razne nove tovarne in tako se bodo s časoma spreminili ti kraji v prave industrijske kraje. Torej se nam obeta še lepa bodočnost v teh krajih, seveda kdor jo bo doživel.

Pri nas je vse zaposleno staro in mlado tako, da ne poznamo prav nobene brezposelnosti. Tovarne obratujejo s polno paro in prav tako pa smo zaposleni tudi na polju. Vsak hiti, da bi naredil kar največ je mogoče, samo jaz sem za nekako skazo med njimi, ker se mi motika smili in si mislim, da če je nikjer drugje ne morem nič prihraniti bom pa vsaj na motiki, ki jo nič kaj rad ne primem v roke. Ker pa moram radi nje veliko prestati, me pa tolaži vsaj misel, da par kvo-

drčkov bom pa vseeno prihranil ko ne bo treba kupiti nove, saj veste, da za denar ni tako lahko. Zato pa se bolj držim hišnih vogalov in mogočne sence, čeprav še ni preveč vroče, a je vseeno dobro, da se človek privadi sence polagoma. . . . Kadar bom zopet nabral kaj novic, se bom pa spet oglasil. Vas pozdravlja, Frank Leskovic.

Če verjamele al' pa ne

Lovec Gašper se je udobno naslonil na stol ob peči in začel: "Saj pravim, danes je svet mehkužen in pokvarjen, da nikdar tega. Ej, vse drugače je bilo za mojih mladih let, vam povem! Takrat bi me morali videti! Pa teči sem znal kot sam Elija. Vam bom povedal, kako sem jo nekoč vllil, ko sta me preganjala dva medveda. Le ušesa pokonci, fantje, boste slišali, kaj se pravi teči. Pa da ne bo kdo mislil, da so to kakšne flavze. Živa resnica je, kakor gotovo sedim tukajle pri peči.

Nekega vročega dne sem šel v bližnji hrib, da si nabere mlin. Vse črno jih je bilo. Kot bi mignil sem jih imel dve polni čajni. Že sem se odpravil proti domu, ko se naenkrat prikazeta izza grmovja dva velika črna medveda. Nič manjša nista bila ko dve srednje veliki kravi. Nekako vsi hkrati smo se zagledali. Pa predno bi se kdo utegnil prekrizati sem bil že na potu. Ucvrl sem jo, kar se je dalo. Samo toliko sem utegnil pogledati nazaj, da sem se prepričal, če podim medveda za seboj. Razumem se, da nisem gledal, kam stopim, kar vprek čez drn in strn sem si pomagal.

Stel sem se, da sem najbolj hitrih nog v devetih farah, toda kmalu sem videl, da sta medveda hitrejša. Vedno bliže sta mi bila za petami. Vsak čas bo katerih hlastnil po južni strani mojih hlač. Vsi svetniki vi meni pomagajte, sem vzdihnil in se spomnil, kako so medvedje lačni na maline. Naglo sem vrzel od sebe eno izmed košar malin. To ju je ustavilo za nekaj časa.

Ampak ni bilo dolgo, ko sem ju zopet zaslišal za seboj. Kaj sem hotel, kot da sem žrtvoval še drugo cajno malin, da bi ju zmotil. Saj sem jih, pa ne za dolgo. Zagal sem se na vse mi-le viže in tekel za žive mrtve, pa sta bili pošasti od medvedov še hitrejši.

Ze sem mislil začeti obujati vesoljni kes in se obtožiti svojih grehov pred zadnjo uro, ko pridiram do široke reke, ki je bila čez in čez pokrita z ledom. Nič se nisem obotavljal, ampak kar planil sem na led. Pa medveda tudi nista nič pomišljala, ampak kar ročno po ledu za mano. In radi svojih ostrih krempljev sta imela večji uspeh po ledu kot jaz in že sta mi bila tesno za petami. Adijo lepi svet, sem si mislil in si predstavljal, kako mi bosta lomila kosti, ko naenkrat zaslišim močan pok za seboj. Ozrem se nazaj in vidim, da je led počil in oba medveda sta si na vso moč pomagala, da bi zlezla iz mrzle vode. To pri liko sem porabil, da sem jo jadrno odkuril in kmalu sem zagledal doli v dolini našo ljubo Vrhniko, kamor sem kmalu dospel napol mrtev, toda živ in cel. Ja, ja, takrat se je reklo, da sem tekel, kot še nikdar prej in nikdar pozneje."

Tako je pripovedoval Gašper strmečim poslušalcem. Nekaj časa je bilo vse tiho, potem se pa oglaš eden izmed njih:

"To je vse lepo povedano, samo to nam še povejte Gašper, kako da je bil v času, ko so zorele maline led na reki?"

"Oh, tisto?" se začudi Gašper. "Čakajte, to ni nič čudnega. Pozabili sem vam menda povedati, da sta me medveda podila od avgusta pa notri do Svetih Treh Kraljev."

WINNETOU

Po nemškem tiskarju K. Mays

Drugi so preiskovali ubite Indijance, nekateri pa so opazovali naju, toda spoštljivo oddaljeni.

Ko sva vstala, so pristopili in se zahvaljevali za rešitev. Pametnejši so bili ko vlakovodja.

Vprašali so naju, ali nama smejo v zahvalo kaj podariti. Prosil sem, naj mi prodajo smodnika, svinca, tobaka, kruha in šibic, če si takih reči lahko tvegajo. Koj so segli vsak v svoje zaloge. Več ko dovolj sva dobila. Plačati pa nisva smela, denar so gladko odklonili.

Medtem so delavci popravili progo in znosili orodje v vozove. Vlakovodja je stopil k nama.

"Ali se peljeta z nami? Rad vaju vzamem s seboj, kakor daleč hočeta."

"Hvala, sir!"

"Čisto kakor želite!"

Pa še nekaj. O napadu bom moral poročati in bom seveda tudi častno omenil. Plačilo vama ne bo izostalo."

"Hvala tudi za to! Plačilo bi naju ne doseglo."

"Kako da ne?"

"Ker ne ostaneva v teh krajih."

"In čigav je plen?"

"Vsekakor last tistega, ki je zmagal."

"In mi smo zmagali. Torej lahko vzamemo Indijancem, kakoli nam ugaja. Vsak bo hotel imeti spomin na napad. Izberite, meššurs!"

Sam je pristopil.

"Ali bi mi pokazali tistega Indijanca, ki ste ga premagali, sir!"

Osupel ga je gledal.

"Kako mislite to?"

"Mislim tako, da tistemu lahko vzamete, kar hočete, ki ste ga premagali, drugim pa ne."

"Pustite, Sam, naj imajo veselje!" sem posegel vmes. "Saj midva ne rabiva ničesar!"

"Če tako mislite, pa naj bo!"

je dejal. "Ampak skalpov se mi ne smete dotakniti!"

"Se jih ti gospodje tudi ne bodo," sem ga tolažil.

In vlakovodji sem še rekel:

"Pa umorjenega čuvaja vzemite s seboj! Vaš uslužbenec je! Dolžni ste mu poskrbeti dostojen pogreb. Tamle leži!"

Popotniki so si nabrali "spominov," naložil umorjenega čuvaja na vlak, še kratko slovo — in vlak je odpihal. Bobnenje in ropotanje je zamrlo v daljavi in sama sva bila spet na brezkončni preriji.

"Kaj pa sedaj?" je vprašal Sam.

"Spat pojdeva."

"Mislite, da se rdečkarji ne bodo vrnili? Opazovali so nas morebiti od daleč pa so videli, da so se pogumni belokožci odpeljali —"

"Ne verjamem, da bi se vrnili."

"Pa bi se le na primer čudil, če bi Fred Morgan vsaj ne poskusil, da poišče konja in dragoceni zaklad —"

"Mogoče. Pa tudi ni verjetno. Kdo pa bo našel na preriji konja, ki je zbežal pred požarom? In povrh je videl, da so bili razen železničarjev in popotnikov še tudi drugi ljudje pri vlaku in taki ljudje, ki jim ne sme stopiti pred oči, če noče življenja tvegati."

"Res je, spoznal me je, prav kakor serp jaz njega. Pa bi se ga le morebiti lotila skušnjava, da bi me poiskal in mi dal kroglo ali pa košček železa —"

"Preboječi ste, Sam! Nocoj ga ne bo! Pa se radi varnosti utaboriva globlje v preriji, tam naju ne bo iskal."

"Well! Naprej!"

Odjezdila sva na sever za miljo daleč, privezala konje in se zavila v odeje.

Utrujen sem bil in trdno sem

spal. Ko sem se zbudil, je bilo še zgodaj. Sam pa je že sedel poleg mene in kadil eno izmed smotk, ki sva jih prejela v dar od popotnikov.

"Good morning, Charley! Jé res precejšnja razlika med temle zeliščem pa vašimi patentnimi smotkami, ki jih izdelujete na primer tamle pod sedlom! Privoščite si eno! Potem pa odriniva. Zajutrkovala bova pozneje, ko prideva do vode."

"Želeti bi bilo, da kmalu prideva do nje! Že radi konj! Prerija je ožgana, nimava jima kaj dati."

Kar odriniva! Smotko bom med potom kadil."

Zajahala sva.

"Kako bova jezдила?" je vprašal Sam.

"V vijugasti črti do proge. Nobena sled nama ne more uiti."

"Pa ne skupaj."

"Ne. Vsak v svojo smer. Naprej!"

Pepel seveda dobro sprejema sled, videla pa nisva nobene. Veto jo je ponoči čisto zabrisal.

Zaman sva iskala.

"Ste kaj našli, Charley?"

"Nič."

"Jaz tudi nič. Vrag naj vzame veter, ki ravno tedaj zapiha, ko ga treba ni! Da niste našli pisma, bi vobče ne vedela, kam se naj obrneva."

"Torej na Rio Pecos?"

"Well! Prej pa še bom rdečkarjem povedal, komu se smejo zahvaliti za sinočšnjo zabavo!"

Šel sem na nasip, ni mi bilo, da bi bil gledal, kako bo Sans ear "povedal rdečkarjem," da se morajo njemu zahvaliti za poraz.

Ko sem črez nekaj časa pogledal po preriji, so ležali Indijanci v vrsti in vsak je držal svoja odrezana ušesa v rokah.

The dark and bloody ground —

Sam je zajahal.

"Pojdiva!" je pravil. "Dal je še do vode. Radoveden se kdo bo bolje vzdržal, vaš mi tang ali moja Tony."

"Vsekakor Tony."

"Zakaj?"

"Ker ji ni treba toliko nositi vno ne toliko, pač pa več pač človek, da mi je Fred Morgan ušel, to je končno žalostno, kaj si morem! Da pa vi popolnoma ubili tistih rdečkarjev, to vam na pr odpustim šele, ko mi pom najti Fred Morgana!"

V.

Umeten dež.

Med državami Texas, na, New Mexico in Indija teritorijem, med gornjim Rio Pecos, Red Riverja lorada leži kos dežele, ki po pravici lahko imenujemo Zedinjenih držav.

Puste planote razbeljenega peska se menjavajo z golim, ožganim, skalnatim svetom, zamen se ozira trudno oko po brezkončni ravnini, zamen iščeš osvežujoč studenec, zeleno dolinico, niti najmanjše oaze ne srečaš, niti najmanjše bilke ne, ostro in brez prehoda pritisne rezka, mrzla noč po moreči vročini dneva, smrt ti gleda v oči z neprikrito krutostjo.

In tu pa tam stoji — kdo ve, katera neznana moč ga je priklivala v življenje — samotnen, usnjat mezguite grm, kot bi se hotel rogati po zelenju koprnečemu očesu, in začuden srečaš včas bodičast kaktus, posamičen, v gručah ali pa v celih prostranih goščavah, in se zamen poprašuješ, odkod se je vzel in odkod jemlje pogoje za obstanek. Pa niti mezguite niti kaktus ne nudita očesu prijetnega oddiha, grda sta, sivorjava, zaprašena, bodičasta. In gorje konju, ki po

JOŽE GRDINA:

PO ŠIROKEM SVETU

Na potu proti sultanovi palači sem se domislil na Miklovo Zalo o kateri je dr. J. Sket napisal zanimivo povest in menda ga ni Slovenca, ki bi jo ne čital, ali vsaj slišal ime tega pogumnega dekleta, katere spomin še danes živi v Rožni dolini na Koroškem, kjer je bila doma. Po Sketovi povesti so Miklovo Zalo ujeli Turki leta 1478 v onem groznem navalu, ko so pridrli na slovensko zemljo ter prišli prav v Rožno dolino, katero so oropali, požgali hiše, pomorili dosti ljudi, mladež, fante in dekleta pa odgnali v turško sužnjost v Carigrad; med temi je bila tedaj tudi Miklova Zala, katero je turški poveljnik Iskender beg namenil za samega sultana.

Ze večkrat prej v mladih letih in še pozneje sem z velikim užitkom prečital povest o Miklovi Zali, tako da sem jo že znal na pamet. Nikdar pa mi ni šla ta povest tako do srca, kot na tej poti, ko sem stopal proti sultanovi palači. Tukaj pa se mi je zdelo kot, da jo vidim, ko stopa ujeta pod nadzorstvom Iskender bega, ter obdana od oboroženih Turkov, ko so jo peljali pred osvojitelja Carigrada, sultana Mohameda II., kateremu jo je namenil turški poveljnik, ko se vračal z bogatim plenom tam iz lepe Rožne doline. Tu sem vse bolj razumel usodo ujete Zale, se divil njenemu pogumu in zvestobi do svojega Mirka od katerega so jo odtrgali Turki, malo

nepredvidnosti zabodi v tako bo-dečo oazo! Ko jeklo trde in ostre bodice mu ranijo nogo, da nikdar več ne more hoditi. Jezdec ga mora ustreliti, sicer bi klavrno poginil.

(Dalje prihodnjič)

po poroki. Lepe Zale, katere lepota se je divil sam sultan, pa ni mogla obdržati niti turška ječa, srce jo je vleklo domov k svojemu Mirku in v tej zvestobi je ona premostila velike ovire ter se preko visokega zidu Carigrada v smrtni nevarnosti za življenje vrnila na Koroško v Rožno dolino, ko se je njen Mirko ravno odpravil k drugi poroki, misleč, da njegove drage Zale ni več med živimi, pa se je vrnila in tako silno razveselila svojega Mirka, pri katerem je poslej živela srečno zakonsko življenje.

Vsi dogodki te lepe povesti so se vrstili pred menoj, ko sem razmišljal o Miklovi Zali, razmišljal o ropih in pogromih ter moritvah o katerih sem čital v povestnih in zgodovinskih knjigah, ali poslušal stare moše, ki so pravili o turških grozovitostih, ko smo kurili kres, da me je ob tem pripovedovanju o Turkih in sultanu kar zona spreletavala. In mislil sem zlasti na one sinove in hčere slovenskega naroda, katere so Turki trumoma gonili v daljni Carigrad v suženjstvo. Ni dvoma, da je potisil poti, po kateri sem stopal tisto opoldne, stopal marsikateri slovenski fant, šla marsikatera brhka Slovenka, ki je morala v turški harem iz katerega ni bilo rešitve. Prav gotovo se drži te

poti dosti slovenskih solza, ki so jih pretakali nesrečni sinovi in hčere slovenskega naroda, ko so stopali proti sultanovi palači. In pri misli na te slovenske reveže — trpine je tudi meni porosilo oko —

V teh mislih sem prišel na dvorišče sultanovih palač. Tukaj sem se počutil pa vse drugače kakor na cesarskem Palatinu v Rimu, drugače kakor na

Jeruzalemu v prestolici kralja Davida. V dno duše pretresen sem gledal pred seboj Top Kapou, se oziral po palačah kjer se drži dosti slovenskih solza in krvi našega naroda, ki je trpel pod nasiljem turških navalov, ko so mu pobrali vse, kar so mogli, tudi otroke. Pa božji mlini, ki meljejo sicer počasi, toda sigurno, so tudi tukaj delno domleli; sultanov ni več in sila, kateri se je v glavnem poveljevalo tukaj, je strta; narod slovenski pa še živi! Žilav je moral hiti naš narod, ko je vse to prenesel in ga ni strla tudi turška sila. Slava našim pradedom, ko so z srčno krvjo branili slovensko zemljo, ki je ostala čista ter brez prime-si kakega mohamedanstva; Slovenija je ostala katoliška. Kaj to pomeni, in koliko je to vredno bi vedela povedati Srbija, deloma pa tudi Hrvatska.

Z ogledovanjem sem pričel kar od kraja, kjer je na levi strani, ko se pride iz parka ena izmed sultanovih palač, ki je podobna lepemu paviljonu; pročelje palače krase 14 vitkih stebrov nad katerimi se bočijo umetniško okrašeni loki, ki tvorijo nekaj predvor. Vhod v palačo je pod srednjim lokom, ki je nekoliko širši; do vhoda v predvoru vodijo dvojne stopnice, ene od severovzhodne, druge od jugozapadne strani. Ta palača, ki je del nekdanjega sultanovega gradu je zdaj "Imperial muzej," v katerem so shranjene mnoge dragocenosti sultanov, in še razni drugi stari predmeti.

Pred to palačo je sedelo kakih pet Turkov, največ menda pazniki, ki so se vidno dolgočasili. Ko vprašam kdaj je muzej odprt, mi eden izmed paznikov, ki je znal prilično dobro tudi angleško pove, da šele ob eni uri, toda vstopnico za v muzej pa si že lahko takoj kupim. "Koliko stane vstopnina?" vprašam Turka, ki mi je pokazal kane vstop-

"No,

saj je vse eno če jo prej kupim, se vsaj potem ne bom mudil," sem dejal Turku ter mu takoj plačal vstopnico.

Ker se mi je zdel Turek prav uljuden možakar, ga poprosim, če je tu kaka taka soba, kjer bi si jaz nemoteno uredil nekatere stvari, nakar mi Turek takoj pokaže sobo na desni strani vhoda palače. V sobi sem si jaz hitro zabilježil nekatere bolj važne stvari, da mi ne uidejo iz spomina. Pisati tako stvar zunaj, zlasti pa med vožnjo ni mogoče, ker treba je skrajne previdnosti, da človeka kar na lepem ne osumijo za bogzna kaj. V tem oziru ni nikoli dovolj previdnosti, bodisi v pisanju, ali pa fotografiranju, kajti marsikaj ni povsod dovoljeno. Zato sem se jaz rajši poslužil sobe, ki bi bila pa zame kmalu zelo usodna.

Medtem, ko sem bilježil in prekladal razne stvari, za trenutek položim na okno moje listnice v kateri sem imel ves papirnat denar in par važnih listin med katerimi je bil tudi moj potni list, ter v preveliki brigi vpisovanja spominov, listnico z potnim listom vred enostavno pozabim na oknu, nakar se vrnem nazaj na dvorišče, brez da bi si pretipal žepe kot je bila čisto moja navada, da sem se prepričal, če je vse v redu; to pot pa prav nič.

Ker se mi je predolgo zdelo za čakati do časa ko bo muzej odprt, jo krenem preko dvorišča Janičarjev k sv. Ireni, tam si še ogledam topove, katerih si prejšnji dan radi fotografiranja topa nisem upal ogledati, potem grem pa pred Hagijo Sofijo, kjer mi pride nasproti že znani Bolgar, katerega sem srečal prejšnji dan ter od njega kupil nekaj spominov. Ko me fant pozdravi, me vpraša če bom še kaj kupil? "No, ker sem obljubil, da še kupim, bom pa res še nekaj izbral nakar pričnem izbirati. Ko hočem plačati, pa vidim, da nimam v denarnici kjer sem imel srebrni denar, dovolj denarja, nakar posežem v notranji žep po listnico. Tu pa z grozo opazim, da jaz listnice nimam —

V veliki nervoznosti pretaknem vse žepe. Zastonj! Listnice ni bilo nikjer. To je pa učinkovalo name kot bi strela udarila z jasnega neba. Nekaj stranskega kakor polip me je zgrabilo okrog srca in malo, da mi ni postalo slabo. Ves denar, katerega je bilo okrog štiristo dolarjev z potnim listom vred sem izgubil. V trenutku sem bil berač, brez vsakih pravic. Ves denar izgubiti v taki tujini kot je Carigrad in pri tem pa tudi potni list, to pa ni majhna reč, pač pa prav velika. Kam se obrniti brez denarja, kam iti brez potnega lista? Enostavno nikamor.

Od prevelike skrbi, kaj bo zdaj so mi pričele polzeti preko obraza debele potne srage in kmalu sem bil po životu ves moker; prvi hip sam nisem vedel kaj naj napravim. V Carigradu denar izgubiti in kar je v gotovem oziru še važneje, potni list. Za denar bi še hitro brzojavil domu, toda potni list tega se pa ne dobi kar tako. In, da bi zdaj to nazaj dobil se mi je zdelo skoro nemogoče, razen če mi pomaga Bog, na drugo nisem zidal nič.

(Dalje prihodnjič.)

Kofein iz retorte

Če govorimo o kofeinu, imamo predvsem v mislih kavo, ki ga vsebuje 1 odstotek. Vendar je ta rjava pijača daleč za čajem. Če gre na leto 44 milijonov funtov tega strupa v človeške želodce, nas zdaj manj zanima kot prej, že zato, ker imamo zdaj tudi kavo brez kofeina. Kava brez kofeina nima tistih slabih učinkov kot prava kava, torej ne učinkuje slabo na prebavo, ne povzroča močnega bitja srca, ne draži živcev in podobno.

Kakih redkih snovi kava nima. Blagodejni vplivi kave, torej pospeševanje teka do jedi, hi-

trejša prebava in draženje živcev, nastanejo iz tistih sestavin, ki so nastale pri praženju. Medtem ko redno pitje močne kave slednjič telesu le škoduje, in sicer zaradi kofeina, pa na drugi strani ne moremo tajiti, da vsebuje ta strup tudi koristne snovi, tako da je kofein tudi zdravilo. Zdravilo kofein zapišejo zdravniki ljudem, ki jim je oslabela srčna mišica, ki se jim kri prelenu preteka, ki imajo slabo prebavo in v zvezi z drugimi kemikalijami tudi za omiljenje bolečin. Dalje uporabljajo kofein, ko narejajo čokolado in razne okrepilne in osvežujoče pijače, ki so zlasti velikega pomena za vojaštvo na bojišču.

Čeprav ni življenjskega pomena, da ljudje uživajo kavo in čaj, pa ga je zdravilstvo nujno potrebno. Prej so pridobivali kofein iz kave in tudi iz čaja in iz lupin kakaoa.

Zdaj pač ni misliti na to, da bi kofein pridobivali iz kave ali čaja. Kemiki ga že znajo pridobivati v retorti in ta postopek je samo malo dražji od prejšnjega. V Nemčiji je umetno pridobljeni kofein že splošno v navadi kot zdravilo.

IZ DOMOVINE

—Nenadna smrt. Pri Sv. Juriju ob Pesnici je nenadno preminil prof. dr. Rieger, ki je stanoval v Studencih pri Mariboru. Smrt ga je doletela na sprehodu.

—Vlomilci so odnesli 20,000 din. V nedavni noči je bil izvršen v Mariboru velik vlom. Na Frankopanski cesti imajo mariborski grafiki svoje društvene prostore. Poleg tajnika posluje tukaj tudi blagajnik. Društvena blagajna je bila dobro založena, saj je v železni ročni blagajni 19,000 din gotovine. Neznani gost pa je očitno vedel za to skrivnost, splazil se je v sobo in odprl z železnim dletom blagajno. Pobral je vso gotovino in izginil. Našli ga še niso.

MALI OGLASI

Kaj imate naprodaj ali v najem?

Če imate v najem ali naprodaj hišo, ali če imate prodajalno za v najem, oglasite se pri Mihaljevich Bros., ki vam bodo prodali ali dali v najem za vas v najkrajšem času. Mi imamo kupee in mnogo najemnikov. Sobe ali pa hiše se vzame na listo.

Sedaj nudimo v najem 4 moderne sobe s kopališčem. St. Clair Ave. v bližini 69. ceste; zelo poceni. Štiri sobe pa na 3839 St. Clair Ave. Najemnina \$16.

Mihaljevich Bros. Co.

Real Estate Brokers

6031 St. Clair Ave.

(apr. 23, 26)

Naprodaj je

Proda se gostilna in konfekcijska trgovina. Prodaja se radi bolezni. D-2 licenca. Kogar veseli ima tukaj lepo priliko. Naslov izveste v uradu tega lista.

(98)

Odda se stanovanje

obstoječe iz 5 sob. Nahaja se na 683 E. 159th St., vpraša se pa na 15626 Holmes Ave. (96)

John Glach

kovač

Mi popravljamo in brusimo kose in stroje za rezanje trave, da bodo rezale ko nove. Jih premenjamo in prodajamo. Vse delo garantirano.

13408 St. Clair Ave.

GLenville 3963

We pick and deliver (x)

EUCLID BRAND VINO

od 79c galona naprej

Mandel's Winery BW 215

TED MANDEL, lastnik

821 E. 222d St. KENmore 3445

ROGEL DRY CLEANING

6526 ST. CLAIR AVE.

Se priporočam, da daste vašo obleko čistiti in jo dobite nazaj kot novo.

...menujejo "Skyrocket," jer je baže najhitrejša kar ji 450 milj na uro. Zgrajeno je bilo pri Gruman Co. Ima 1,200 konjskih sil Wright motorje. Nosi lahko dva mala topa in štiri strojne puške.



Radio slika nam kaže nemške zavojevalce na Danskem, ki korakajo v popolni vojni opremljeni v dansko mesto.

